

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Делегација у Парламентарној скупштини
Организације за
безбједност и сарадњу у Европи

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Delegacija u Parlamentarnoj skupštini
Organizacije za
sigurnost i saradnju u Evropi
Izaslanstvo u Parlamentarnoj skupštini
Organizacije za
sigurnost i suradnju u Europi

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Delegation to the Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Co-operation in Europe

---

Број/Број: 04/3-05-223/10
Сарајево/Sarajevo 30.7.2010.

ИЗВЈЕШТАЈ

СА 19. ГОДИШЊЕГ ЗАСЈЕДАЊА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ ОЕБС-а,

ОСЛО

5 - 10. ЈУЛ 2010. ГОДИНЕ

САРАЈЕВО, јули 2010. године

**ИЗВЈЕШТАЈ О УЧЕШЋУ СТАЛНЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ПАРЛАМЕНТАРНЕ
СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ НА 19. ГОДИШЊЕМ ЗАСЈЕДАЊУ
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ ОЕБС-а**

"Владавина права: Сузбијање међудржавног криминала и корупције"

Стална делегација ПСБиХ у Парламентарној скупштини ОЕБС-а у којој су: **Бранко Зрно**, делегат у Дому народа и шеф Делегације, **Шемсудин Мехмедовић**, посланик у Представничком дому и члан Делегације, **Драго Љубичић**, делегат у Дому народа и члан Делегације, **Јелена Рајаковић**, секретар Делегације, учествовала је у раду 19. годишњег засједања Парламентарне скупштине ОЕБС-а, које је одржано у Ослу од 5. до 10 јула 2010. године.

У оквиру теме засједања " Владавина права: Сузбијање међудржавног криминала и корупције" расправљано је о многобројним питањима из домена ОЕБС-а, од којих су два најважнија била веће укључивање ПСОЕБС-а у Крфски процес и ситуација у Киргистану. Додатних 35 резолуција које су предложили парламентарци односиле су се на нуклеарну сигурност, борбу против тероризма, криминала, трговине људима, мировни процес на Блиском истоку, информатички криминал, климатске промјене.

19. годишње засједање којем је присуствовало око 300 представника 56 земаља чланица ПСОЕБС-а, предсједник Парламента Норвешке, Даг Тјер Андерсен, министар иностраних послова Норвешке, Јонас Гар Стор, генерални секретар ОЕБС-а, Марк Перин де Брихамбаут, и представници међународних организација, почело је дискусијом о ситуацији у Киргистану.

Током расправе, парламентарци су захтијевали ближу сарадњу ПСОЕБС-а и ОЕБС-а са Уједињеним нацијама, Европском унијом и Савјетом Европе ради већег доприноса стабилности у тој земљи. Они су позвали међународну заједницу да помогне у успостављању мира и подржи демократски развој у Киргистану. Такође, позване су сусједне земље у том региону да нормализују пограничне односе са Киргистаном.

Посланици су подржали међународну истрагу узрока насиља у јужном Киргистану и апеловали на ОЕБС да искористи свој потенцијал и хитно дјелује у свим сегментима за које има мандат и начин.

Они су позвали ОЕБС да помогне у успостављању демократских институција у тој земљи и надгледању спровођења закона, охрабри поштовање људских права и основних слобода, утврди оквир за дијалог међу етничким заједницама и помогне у изградњи повјерења између привремене владе и етничких заједница.

Посланицима се обратио и замјеник председника привремене владе Киргистана, Омурбек Текебаев. Говорећи о недавним немирима у Киргистану, нагласио је најхитнију потребу борбе против корупције у тој земљи, те да спремност земље да се супротстави организованом криминалу и корупцији треба да се манифестује кроз развој транспарентности и одговорност институција политичког система према друштву.

Он је говорио о слабостима претходног режима, заснованог на владавини породичних правила и јакој председничкој моћи, умјесто владавине закона.

Г. Текебаев је закључио да су сукоби у Киргистану представљали нови облик тероризма који је подразумијевао пажљиво планирано изазивање етничког конфликта како би се дестабилизovala друштвена и политичка ситуација и парализовао административни апарат земље.

На пленарном засједању дискутовало се о снажнијем укључивању Парламентарне скупштине ОЕБС-а у Крфски процес.

Посланици су се том приликом позвали на Декларацију министара ОЕБС-а о Крфском процесу, усвојену 2. децембра 2009. године, која потврђује обнављање обавезе између земаља учесница према сарадњи и мултилатералном дијалогу о безбједности у Европи.

Они су истакли да је дошло до напретка у сарадњи између ПСОЕБС-а и извршних структура те организације али да и даље постоји потреба за унапређењем и реформом тих односа, наглашавајући значај укључивања парламентарне димензије у актуелни дијалог о питањима безбједности у складу с принципима једнакости, партнерства, отворене сарадње, инклузивности и транспарентности.

Истакнут је значај интерпарламентарне сарадње која подразумијева интеракцију међу парламентарним структурама кључних међународних организација у области безбједности у свјетлу нове безбједносне архитектуре.

Парламентарци су позвали земље чланице ОЕБС-а да учине више користећи Парламентарну скупштину као кључни елемент Организације за европску безбједност и сарадњу у промовисању демократије.

Земље чланице су, такође, позване да организују самит током 2010. године, што би представљало значајан допринос безбједности и сарадњи у Европи и Евроазији, кроз све три ОЕБС-ове димензије.

- ОПШТИ КОМИТЕТ ЗА ПОЛИТИЧКА ПИТАЊА И БЕЗБЈЕДНОСТ

Комитет за политичка питања и безбједност разматрао је Нацрт резолуције "Владавина права: Борба против транснационалног криминала и корупције", извјестиоца Рикарда Миљорија из Италије.

У Резолуцији се констатује да је безбједност недјелјива и да за државе чланице ОЕБС-а и њихове грађане она зависи прије свега од координисаног политичког дјеловања на пољу борбе против организованог криминала и илегалних активности у подручјима сукоба и тероризма.

Током засједања наглашена је потреба за интензивирањем напора у борби против организованог криминала повећањем степена хармонизације закона држава чланица

ОЕБС-а, чија разлика ствара „подручје промјењиве легалности”, што користи међународном организованом криминалу.

Посланици су истакли да је криминал функционално и стратешки повезан и са тероризмом у свим његовим облицима.

Изражена је и забринутост због ситуације у Поднестровљу, која у одсуству међународног признања и међудржавног присуства не само да урушава територијални интегритет Молдавије већ омогућава стварање услова за подстицање развоја и раста организованог криминала.

Дискутовало се и о крађи и илегалној трговини умјетничким предметима и антиквитетима, посебно у региону Медитерана, и захтијевала свеобухватна сарадња како би се обезбиједио брз поврат украдених предмета земљи којој припадају.

Чланови Општег комитета за политичка питања и безбједност позвали су државе чланице ОЕБС-а које то до сада нису учиниле да без одгађања ратификују Конвенцију Уједињених нација против транснационалног организованог криминала и пратеће протоколе, те Конвенцију УН против корупције, као и да у потпуности испуне обавезе које произлазе из тих инструмената. Исказана је потреба за редовном размјеном информација о својим програмима, плановима и активностима, укључујући и законодавне и административне активности.

Државе чланице позване су да на највишем нивоу узму учешће на 5. засједању Конференције потписника конвенције УН против транснационалног организованог криминала, које ће бити одржано у Бечу од 18. до 22. октобра 2010. као и да подрже иницијативе које су покренуле локалне мисије ОЕБС-а с циљем сузбијања корупције и криминала.

Од чланова ПСОЕБС-а затражено је да предузму свеобухватну анализу степена корупције у сопственим органима јавне управе оснивањем националних антикорупционих тијела и посебних парламентарних комисија, те да успоставе што дјелотворније облике регионалне сарадње с циљем јачања законодавних и полицијских активности.

Парламентарци су се обавезали да ће на Јесењем засједању у Палерму свечано обиљежити десету годишњицу усвајања Конвенције УН-а, истовремено одајући признање изузетним мушкарцима и женама, политичарима, новинарима, судијама, грађанима - који су на Сицилији, као и у другим областима ОЕБС-а, дали животе бранећи право и демократију од мафије свих врста.

Током засједања овог комитета разматране су допунске теме које су се односиле на: подршку мировном процесу на Блиском истоку, Гвантанамо, борбу против тероризма, трговине људима и наркотицима и илегалним миграцијама у Авганистану, недопустивост коришћења националних оружаних снага на територији сусједних, граничних земаља, будуће приоритете ПСОЕБС-а, резолуцију Савјета безбједности УН-а о женама, миру и безбједности.

-ОПШТИ КОМИТЕТ ЗА ЕКОНОМСКЕ ПОСЛОВЕ, НАУКУ, ТЕХНОЛОГИЈУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Комитет за економске послове, науку, технологију и животну средину разматрао је Нацрт резолуције Сергеја Шевчука из Украјине.

Констатујући да транснационални криминал и корупција представљају озбиљну пријетњу основним принципима и заједничким вриједностима ОЕБС-а, нарушавају људска права, подривају владавину права и спречавају друштвено-економски развој, посланици су се позвали на предлог дат у Декларацији из Вилњуса којим се позива на ефикаснију сарадњу између Организације за економску сарадњу и развој (ОЕЦД), Финансијске акционе радне групе за спречавање прања новца (ФАТФ) и Финансијског форума за стабилност.

Предложено је и дјелотворније регулисање банкарског власничког капитала, а посебно акумулирање додатних резерви, те подстицање транспарентности у екстрактивној индустрији.

Парламентарна скупштина ОЕБС-а позвала је на интензивнију сарадњу између земаља чланица ОЕБС-а с намјером креирања заједничких мјера чији је циљ ефикасније праћење и управљање финансијским системом на националном и међународном нивоу. Чланови овог комитета позвали су земље да примијене добровољне инструменте за спречавање корупције, укључујући Принципе корпоративног управљања које је утврдио ОЕБС, и да ураде процјену свог правосуђа и система за спровођење закона, по потреби користећи инструменте и студије које су извршиле међународне организације, научна друштва и јавна удружења.

Предложено је увођење обавезујућих правила која се односе на рад офшор (*off shore*) банкарских центара како би се обезбиједила сарадња са њихове стране и транспарентност њихових активности.

Изражено је очекивање веће сарадње међународних организација (ОЕБС, ФАТФ и осталих) како би се избјегла смањења пореских прихода проузрокована преварама и утајама пореза и предложено предузимање нових мјера као дио заједничке иницијативе Уједињених нација и Свјетске банке (СтАР) за поврат украдене имовине и елиминисање „сигурних лука“ за илегално стечена средства;

Позване су компаније које се баве дјелатностима у сектору нафте, гаса и рударства, као и владама држава које у великој мјери зависе од прихода остварених у овим секторима - што је често праћено корупцијом у државним агенцијама – да хитно уведу праксу обавезног обрачунавања у смислу прихода оствареног од пословања унутар и ван земље, као и да постану потписнице Иницијативе за транспарентност екстрактивних индустрија (ЕИТИ).

На засједању је истакнут значај очувања квалитета животне средине чак и у вријеме финансијске кризе, а земље учеснице позване да направе процјену постојећих пракси јавне набавке и управе у области јавног здравља – од научних истраживања и развоја до расподјеле лијекова и стратегија које се користе за њихову продају – тиме што ће процијенити у којој мјери су поменуте праксе усклађене са програмом за Добро управљање лијековима Свјетске здравствене организације, које је на снази од 2004. године.

У наставку засједања разматране су додатне резолуције које се односе на заштиту новинара, религијске слободе и одвајање цркве и државе, националне мањине, забрану дискриминације по основу сексуалне оријентације, права жена и репродуктивно здравље, смртну казну, трговину и експлоатацију људи.

-ОПШТИ КОМИТЕТ ЗА ДЕМОРАТИЈУ, ЉУДСКА ПРАВА И ХУМАНИТАРНА ПИТАЊА

Комитет за демократију, људска права и хуманитарна питања разматрао је нацрт Резолуције, извјестиоца Матеа Мекаћија из Италије.

У резолуцији је наглашено да се многе државе чланице ОЕБС-а истовремено суочавају са највишим нивоима корупције и најнижим нивоима поштовања демократије и владавине права, док само неколицина држава чланица ОЕБС-а има низак степен корупције и висок ниво поштовања владавине права и демократије, Највиши нивои корупције могу се наћи у политичким партијама (68 процената), државној служби (63 процента), парламенту (60 процената) и правосуђу (49 процената), што указује на неопходност борбе против корупције у политици и институцијама путем праћења не само изборних кампања већ и државне службе, и правосуђу.

Посланици су поздравили ступање на снагу Протокола за спречавање, сузбијање и кажњавање трговине људима, посебно женама и дјецом, која допуњује Конвенцију Уједињених нација о борби против транснационалног организованог криминала, посебно члан 3 (а), која у своју дефиницију трговине људима укључује искоришћавање у сврху проституције или друге облике искоришћавања, присилни рад, ропство и уклањање органа.

С обзиром на то да је трговина с циљем сексуалног искоришћавања свакако најраспрострањенији облик трговине људима и да су према неким процјенама жртве такве трговине 20% малолетници, указано је на значај увођења институције међународних посматрача за праћење појава проституције и ропства и пружање помоћи у реинтегрисању жртава у друштво.

Изражена је забринутост због нових и алармантних активности трговине људским органима у оквиру организованог криминала и забрињавајуће појаве производње и ширења дјечје порнографије.

Парламентарна скупштина ОЕБС-а упутила је захтјев свим земљама учесницама да испуне своје обавезе према ОЕБС-у како би обезбиједиле да се мјере за борбу против корупције и организованог криминала спроводе у потпуности поштујући демократске принципе и владавину права.

Препоручено је државама да усвоје законе који се односе на питање трговине људима, највећи значај при томе придајући заштити жртава, обезбјеђивању да мигранти не буду кривично кажњавани због тога што су жртве тајне имиграције, као и тога да им азил не буде одбијен уколико им је потребна међународна заштита те да ни у ком случају не буду послани натраг у своју земљу или у транзитне земље гдје им је угрожена безбједност;

Од држава учесница затражено је да ојачају капацитет тијела ОЕБС-а за праћење поштовања владавине права и демократије, било у току изборних кампањи или стално, проширујући такво праћење и на судску и извршну власт и на медије.

Упућен је апел државама чланицама ОЕБС-а да усвоје или измјене и допуне постојеће законе који се односе на борбу против сајбер (*cyber*) криминала како би обезбиједили да због тога слобода изражавања и комуникације путем интернета не буде умањена или ограничена.

Препоручено је усвајање закона који се односе на борбу против тероризма и екстремизма како би гарантовали право оптужених на праведно суђење и одбрану, искључујући могућност смртне казне за овакве прекршаје како би се избјегло да се особе које су оптужене за екстремизам и тероризам користе за демонизацију политичких противника и за подстицање насиља у политичке сврхе.

19. годишње засједање Парламентарне скупштине ОЕБС-а завршено је пленарном сједницом, на којој је усвојена *Декларација из Осла*, у којој се нашло 39 резолуција усвојених током засједања три комитета.

- ИЗБОРИ И ИМЕНОВАЊА

На овом засједању за предсједника Парламентарне скупштине ОЕБС-а изабран је Петрос Ефtimiу (Грчка) те четири потпредсједника: Рикардо Миљори (Италија), Александер Козловски (Русија), Олег Билорус (Украјина), Изабел Позуело (Шпанија).

Током 19. годишњег засједања Парламентарне скупштине ОЕБС-а изабрана су нова руководства комитета:

- Комитет за политичка питања и безбједност

Карл-Георг Велман, Њемачка (предсједник)

Џанан Калсин, Турска (потпредсједник)

Тонино Пицула, Хрватска (извјестилац)

- Комитет за економске послове, науку, технологију и животну средину

Роланд Блум Француска (предсједник)

Ивор Калелу, Ирска (потпредсједник)

Серхиј Шевчук, Украјина(извјестилац)

- Комитет за демократију, људска права и хуманитарна питања

Валбурга Хабсбург-Даглас, Шведска (предсједник)

Роберт Адерхолт, САД (потпредсједник)

Матео Мекачи, Италија (извјестилац)

Секретар

Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС

Јелена Рајаковић

Доставити:

-Колегијуму Представничког дома

-Колегијуму Дома народа

-Комисији за спољне послове Представничког дома

-Комисији за спољну и трговинску политику Дома народа

-Члановима делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у

Копија: Министарство иностраних послова БиХ

Напомена: Извјештај одобрио Бранко Зрно, предједавајући Сталне делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у